УДК 657
Помулєва В. М.[1], Замирайло М.М.[2]
[1] старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»
[2] студ. гр. ФЕУ- 610 НУ «Запорізька політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ ПОДАННЯ ДЕКЛАРАЦІЇ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК

Складання та подання податкової декларації з податку на прибуток вимагає від платників податків знання та розуміння багатьох нюансів, починаючи від форми декларації та закінчуючи вимогами до фінансової звітності.

За загальними правилами, податковими (звітними) періодами для податку на прибуток підприємств є календарні: квартал, півріччя, три квартали, рік. Водночас, податкова декларація розраховується наростаючим підсумком.

Базовими податковими періодами є рік та квартал. Звітний період розпочинається з першого календарного дня звітного періоду і закінчується останнім календарним днем звітного періоду.

Ст. 49 ПКУ визначено період подання декларації з податку разом із фінансовою звітністю підприємства. Подання річної податкової декларації слід здійснити протягом 60 календарних днів після закінчення звітного року. Подання квартальної (за І квартал, півріччя і три квартали) податкової декларації відбувається протягом 40 календарних днів після закінчення податкового періоду [1].

Суму податкового зобов'язання, визначену у податковій декларації, платник податку зобов'язаний самостійно сплатити протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку. Виключенням є ситуація, якщо граничний строк сплати податкового зобов'язання припадає на вихідний або святковий день. В такому випадку, останнім днем сплати податкового зобов'язання слід вважати операційний день, що слідує за вихідним або святковим днем.

Усі платники податку на прибуток із квартальними звітними періодами мають звітувати щоквартально. Насамперед, це стосується тих, у кого чистий дохід перевищив 40 млн грн. Платники з доходом до 40 млн грн повинні подавати податкові декларації тільки за підсумками року.

Втім, податковий період може бути меншим, ніж рік, але тільки у випадках, якщо підприємство стає на облік як платник податку на прибуток всередині календарного року, а також у випадку ліквідації підприємства.

Але слід пам'ятати, що декларація з податку на прибуток подається разом із фінансовою звітністю, оскільки така є невід'ємною частиною декларації, і подається, як додаток до неї. При цьому, оскільки термін подання фінансової звітності до органів статистики, як окремого звіту, наступає раніше, ніж термін подання податкової декларації з податку на прибуток – до 28 лютого, тому потрібно подати або обидва звіти 28 лютого, або спочатку подати фінансовий звіт, а потім декларацію.

Без фінансової звітності декларація з податку на прибуток не буде прийнята контролюючим органом, оскільки за Податковим Кодексом

фінансова звітність є складовою частиною податкової декларації з податку на прибуток. Окрім того, слід враховувати, що подання не за встановленою формою, як і не у повному складі призводить до тих же наслідків, на що наголошують у своїх роз'ясненнях податківці.

Варто зауважити, що за прийнятими з 2020 р. нормами, окрім платників податку на прибуток, податкову декларацію з податку на прибуток зобов'язані подавати і неплатники даного податку – податкові агенти (неприбуткові організації, платники єдиного податку, інші). Це стосується осіб, які протягом звітного року виплачували дохід юридичній особі - нерезиденту із джерелом походження в Україні та оподатковували його відповідно до положень українського законодавства або за правилами міжнародних договорів (ст. 141.4 ПКУ).

Платникам слід враховувати норми ПКУ, відповідно до якого податкова декларація подається за формою, чинною на момент її подання. В іншому разі вона також не буде прийнята, що потягне за собою податкові наслідки у вигляді штрафних санкцій.

А з огляду на те, що у період воєнного стану податкове законодавство стрімко змінюється, що призводить до внесення змін до форм декларації, платникам необхідно відстежувати такі зміни, і подавати звітність за оновленими формами, аби уникнути несвоєчасного подання звітності.

Обов'язок подавати декларацію в електронному вигляді діє для платників податку на прибуток, які належать до великих і середніх підприємств (п. 49.4 ПКУ). Інші платники (малі та мікропідприємства) мають право подавати декларації як в електронному, так і в паперовому вигляді. Критерії розмежування великих та середніх підприємств у податкових деклараціях ті самі, що й при виборі формату фінансової звітності.

Декларацію у паперовому форматі можна подати поштою з повідомленням про вручення та описом вкладень. Термін подання – не пізніше, ніж за п'ять днів до закінчення строку подання декларації.

За неподання, несвоєчасне подання податкової декларації з податку на прибуток передбачені штрафні санкції:

- 340 грн – за кожне неподання/несвоєчасне подання (п.120.1 ПКУ);
- 1020 грн – повторне неподання/несвоєчасне подання протягом року (п.120.1 ПКУ);

Неподання, несвоєчасне подання податкової декларації може стати наслідком порушення встановлених строків сплати податку, за яке діє відповідальність у відсотковому розмірі від суми недоплати, несвоєчасної сплати:

- 5% суми недоплати – штраф за несвоєчасну сплату, якщо прострочення менше 30 днів (п.124.1 ПКУ);

- 10 % суми недоплати – штраф за несвоєчасну сплату, якщо прострочення більше 30 днів (п.124.1 ПКУ).

Звісно, податкова декларація має бути правильно заповнена. Якщо податкові органи при перевірках виявляють заниження податку на прибуток, штраф збільшується до 25%, при повторному порушенні протягом 1095 календарних днів – до 50% (п.124.2 ПКУ).

У разі відсутності у платника можливості своєчасно виконати свій податковий обов'язок щодо дотримання термінів сплати податків і зборів, подання звітності, платники податків звільняються від передбаченої відповідальності з обов'язковим виконанням таких обов'язків протягом шести місяців після припинення або скасування воєнного стану (п. 69.1 підрозділу 10 розділу XX ПКУ) [1].

Але таку неможливість виконання податкових обов'язків платникам потрібно буде доводити контролюючим органам і надати необхідні документи, аби уникнути податкових наслідків.

При цьому, перелік необхідних документів містить Порядок підтвердження можливості чи неможливості виконання платником податків обов'язків, затверджений наказом МФУ від 29.07.2022 № 225 [2].

Таким чином, при підготовці і поданні декларації з податку на прибуток платникам слід враховувати зміни у законодавстві, та застосовувати актуальні форми податкової і фінансової звітності, дотримуватися граничних термінів подання, подавати декларацію разом із фінансовою звітністю (вона подається першою).

При наявності виплат доходів на користь нерезидентів декларацію з податку на прибуток мають подавати навіть неплатники цього податку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/conv#Text

2. Порядок підтвердження можливості чи неможливості виконання платником податків обов'язків, визначених у підпункті 69.1 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України, та переліків документів на підтвердження: наказ МФУ від 29.07.2022 № 225. URL: https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/nakazi/77593.html